

SOMORJA ÉS MOSONMAGYARÓVÁR

Somorja és Mosonmagyaróvár környékén a határmenti együttműködés kezdeményezői a helyi önkormányzatok voltak. Ezek már a kilencvenes évek elején partneri együttműködések kezdtek. A helyzet felmérése folyamatban van, egyelőre említsük meg az ismertebbeket. Az elsők között szerepel Somorja és Mosonmagyaróvár együttműködése. Ez sokáig kulturális és önkormányzati együttműködésből állt. Kulturális téren éveken keresztül szervezték felváltva a Katica Fesztivált, amelyen a két város együttese léptek fel. Szintén nagy hagyománya van a zeneiskolák együttműködésének. Az önkormányzati testületek évente rendszeresen látogatják egymást és részt vesznek a hagyományosnak szánt rendezvényeken (futballtorna, főzőverseny stb.). A Csali és Csalló néptánc-együttesek rendszeres vendégei a mosonmagyaróvári rendezvényeknek. Szintén sokéves hagyománya van a somorjai születésű, de élete második felét Mosonmagyaróváron élt Tallós-Prohászka Istvánnal kapcsolatos együttműködésnek is.

Az elmúlt években az együttműködés sokrétűbbé vált. 2008-ban kapcsolatteremtési szándékkal Somorján járt az óvári kulturális szervezetek küldöttsége.

Újabb lendületet adott a két város kapcsolatának, amikor többéves kihagyás után újra indult az EU határmenti együttműködési programja. A 2008. decemberi első körben 3 somorjai pályázat is sikeres volt:

– A két önkormányzat idegenforgalmi marketing-projektjei keretében a két régióban egy-egy napos, a középkori műemlékeket bemutató látogató útvonalat jelölnek ki és vezetik be a környékbéli, illetve a pozsonyi szállásadók számára. Ezenkívül közös ajánlatokat mutatnak be a két régió és Pozsony iskoláinak osztálykirándulásai számára.

- A somorjai önkormányzat és a Szigetközi Természetvédelmi Egyesület nagyszabású projektum keretében felszámolja az illegális hulladéklerakatokat és felvilágosító kampányt valósít meg.
- A két város vízi sport klubjai közös túrákat szerveznek a Kis- és Mosoni Dunán, illetve a Dunán. Ez utóbbi Pozsonytól-Budapestig kerül megrendezésre és a két nép közti kapcsolatjavítás céljából meghívást kapnak mindkét ország parlamenti klubjai is.

Az önkormányzati együttműködések közül általában a Duna menti települések kapcsolata a legintenzívebb: Gútor–Rajka, Dunasziget–Keszölcés–Vajka–Doborgaz, de jól működik a Fél–Halászi együttműködés is.

2000 elején Keszölcésen alakult meg a Kormorán Dunamenti Idegenforgalmi Fejlesztési Társulás, amely a saját céljai megfogalmazása után azonnal megkezdte a szigetközi kapcsolatok építését. Ezek közül végül csak a vízi turista együttműködés bontakozott ki, amely azonban mára a somorjai Fórum Régiófejlesztési Központ és a dunakiliti székhelyű Felső-Szigetköz Szabadidő Vízi Sport Egyesület szervezésében a határmente egyik legintenzívebb kapcsolatává vált. Eredményképpen 8 éve közösen szervezik a Szigetközi Vízfesztivált Dunakilitin, 7 éve a Szigetköz–Csallóköz Duna Kenu Maratont, 3 éve pedig a szigetközi csapatok állandó résztvevői a Csallóközi Vízfesztiválnak Somorján. 2000-ben elkészült a szigetközi ágrendszer vízi turista térképe, majd 2002-ben ugyanez a csallóközi oldalon is. 2008-ban a schengeni határ bevezetésére reagálva elkészült a két ágrendszer közös térképe. Következő lépésként pedig az elkövetkező hónapok során elkészül a GPS alapú térkép. A két partner az elmúlt évek során több kö-

zős túrát is szerveztett, 2007. december 21-én vízi átkelést biztosítottak Doborgaz és Dunakiliti között, 2008 májusában pedig a szigetközi túravezetőkkel megismertették a csallóközi ágrendszer.

Új elem a kistérségi szintű együttműködés. Somorja környékén ennek szervezője a Felső Csallóközi Kistérség, amelyet a Somorjai Régiófejlesztési Ügynökség menedzsel. A szigetközi oldalon 3 potenciális partner van:

A Szigetközi Önkormányzatok Szövetsége (SZÖSZ). Ez a legrégebbi szervezet, az utóbbi időben a határmenti együttműködésben kevésbé aktív.

Mosonmagyaróvári Többcélnű Kistérségi Társulás – ennek tavaly ősze óta van munkaszervezete, azóta folyik a kistérségi együttműködés előkészítése, amely idén ősszel jut konkrét megvalósítási fázisba. Az első célok között a vidéki térségek közötti közös idegenforgalmi marketingprojekt kidolgozása és testvérközsgégi együttműködések szervezése szerepel.

Szigetköz-Mosoni-Sík Leader Egyesület – új szervezet kimlei központtal. Nagyon agilis, már 2009 első hónapjaiban több együttműködési ötlettel jelentkezett a csallóközi potenciális partnereknél.

A kétoldali együttműködés érdekes szereplője a Dunaszigeti Pisztráng Kör, amely egyrészt határon átnyúló természetvédelmi projekteket valósít meg, konferenciákat szervez, de pl. egy erre a célra épített laboratóriumban tudományos igényű modellezte a kétoldali ágrendszer rehabilitációs lehetőségeit is. Ezenkívül gyakran szervez olyan közös akciókat, amely elsősorban a kisgyermekes családok környezettudatos nevelésén és fenntartható idegenforgalmon alapul.

A határmenti együttműködés sokéves szereplője még a dunaszerdahelyi székhelyű Hármas Dunavidék Euró régió. A kérdéses régióban az aktivitásait már évek óta a helyi partnerekkel, Somorja városával, a Fórum Régiófejlesztési Központtal és a Somorjai Régiófejlesztési Ügynökséggel közösen végzi.

Viszonylag új keletű az osztrák együttműködés. A Kormorán Társulás már 2002-ben próbálkozott ennek kiépítésével a burgenlandi Grenzkommunalfórum nevű szervezettel. Ez azonban az osztrák oldalon tapasztalt érdektelenség miatt egy év alatt elhalt. Sőt a Grenzkommunalfórum ajánlásával érkezett turisztikai szervező még komoly anyagi kárt is okozott, amikor is egy burgenlandi önkormányzati kerékpártúra számára különféle szolgáltatásokat rendelt meg, amit aztán nem fizetett ki. Miután a szigetközi kollégák hasonló tapasztalatokról számoltak be, ezt a kapcsolatot nem is igyekeztünk fenntartani.

Az osztrák együttműködés újabb fejezete 2006 elején kezdődött, amikor a Felső-Csallóközi Hulladékkezelő Egyesület jelezte, hogy az ausztriai szakmai együttműködésük tapasztalatai szerint Hainburg városa nyílt az együttműködésre. Ennek első gyümölcse a 2007-es „Tiszta Somorjáért” c. projekt, amely célja a hainburgi közösségi idegenforgalmi fejlesztések tapasztalatainak áthozatala volt Somorjára. A nagyon sikeres közös projekt szervezői a nagyszámú közös akciót arra is kihasználták, hogy a két város civil szervezetei között kapcsolatok szövődjenek. A kétéves közös munka eredményeként a két város partneri együttműködést kötött. Jelenleg a határ menti együttműködési programban egy nagyszabású hároméves együttműködési program előkészítése folyik, amelyet várhatóan szeptemberben adnak le. A helyi szervezetek ezen kívül is együttműködnek. Idén pl. a két zenciskola közös kamaragyüttest alapított, ennek munkájába a Haydn-koncert előkészítése során a két város rajziskolája is bekapcsolódott, a nyáron közös vízitúra lesz Hainburg és Somorja között a Dunán, és hainburgi csapatok érkeznek a somorjai vízi fesztiválra.

A Somorjai Régiófejlesztési Ügynökség idén megkezdte a két város környékén található falvak együttműködésének előkészítését is. Az első tapasztalatok alapján itt is szük-

séges lesz a kezdeti nehézségek leküzdése, egyelőre Csallóközesütörtök és Bad Deutsch Altenburg között sikerült eljutni az első kapcsolatfelvételig.

A Somorjai Régiófejlesztési Ügynökség tervezi az együttműködés háromszögesítését. Ennek érdekében idén októberben a Hármas Dunavidék Eurorégió rendezvényeként egy

Somorja–Mosonmagyaróvár–Hainburg Napot szervez, amelyen workshop keretében lesz szó egy ilyen együttműködés esélyeiről, majd pedig a három régió kulturális, gasztronómiai és borkínálatát mutatják be a közönségnek.

Tuba Lajos